

إقليم كوردستان - العراق
مجلس الوزراء
وزارة الداخلية
المديرية العامة للديوان
مديرية الادارة

هه رئیمى كوردستان - عێراق
ئەنجوومنى وەزيران
وەزارەتى ناوخۆ
بەریوەبەرايەتى گشتى دیوان
بەریوەبەرايەتى کارگىپى

زماره :

DATE: ٢٠١٦/١١/٤

رینکەوت : ٢٧/١٥/٢٠١٦ كوردى

رینمايى زماره (٢) ئى سالى ٢٠١٦

رینمايى گواستنەوهى رازە

بەپى ئەو دەسەلاقەتى پىمان دراوه لە مادە ٣ بىرگە ١ لە ياساي وەزارەتى ناوخۆ زماره ٦ ئى سالى ٢٠٠٩ و لەبەر
بەرژەوەندى گشتى بىيارماندا بە دەرچوو واندى ئەم رینمايىي خوارەوە:

بەشى يەكەم

پىناسەكان

مادەي يەكەم : مەبەست لەم زاراوانەي خوارەوە ئەومانايانە لەبەرامبەريان دىاري كراوهەمەبەستى جى بەجى
كردنى ئەمرىيەيانە .

١- وەزارەت: وەزارەتى ناوخۆي حکومەتى هه رئىمى كوردستان

٢. وەزير: وەزيرى ناوخۆي حکومەتى هه رئىمى كوردستان

٣- فەرمانگە: فەرمانگەي سەربەخۇ خاوهەن يەكەي ژمېرىيارى سەربەخۇ .

٤. گواستنەوهى رازە: گواستنەوهى رازەي فەرمانبەر لە فەرمانگەيەكى خاوهەن يەكەي ژمېرىيارى سەربەخۇ بۇ
فەرمانگەيەكى ترى خاوهەن يەكەي ژمېرىيارى سەربەخۇ لە ناوهەوە دەرەوەي وەزارەت.

٥. ھىزەكانى ئاسايىشى ناوخۆ: بىرىتىن لە پۆلیسى لۆكالى و بەرگرى شارستانى و پۆلیسى ھاتووچۇ و و پۆلیسى
پاسەوانى و ھەر پىكھاتەيەكى تر كە بە وەزارەتى ناوخۆوە بەسترا بىتەوە .

٦- ئەفسەر: پىاوى پۆلیس لە پلەي ملازم بەرھو سەرروو

٧- كارمەند: بىرىتىن لە رىپېيدراوو و پۆلیسى پىادە تا كو پۆلیسى پىادە پلە .

٨. فەرمانبەر: ھەركەسېلەك كارىكى وەزيفى ھەمېشەيى پى سېيىدرابىت لە مىلاكى ھەمېشەيى تايىبەت بە
فەرمانبەران بەپى ياساي رازەي شارستانى زماره ٢٤ ئى سالى ١٩٦٠ ھەمواركراو .

مادەي دووھەم:

مەبەست لە دەركىدى ئەم رینمايىانە رىتكەختنى گواستنەوهى رازەي فەرمانبەران و ئەفسەر و كارمەندانى
ھىزەكانى ئاسايىشى ناوخۆ بۇ ئەوهى كارىگەرى نەبىت لە سەرمىلاكى پىيوىستى فەرمانگەكان و ھەروەها
بىگونجىت لە گەل شارەزايى ويسپۈرۈيە كان .

مادھی سئ یہم :

یه کەم: گواستنەوەی داژە لە میلاکى سەربازى بۆ میلاکى شارستانى و میلاکى شارستانى بۆ میلاکى سەربازى ناکریت.

دوروهه: گواستننه وهی رازه بو فه رمانگه کانی سه ربه حکومه تي اتحادي ناکریت.

مه رجه کانی گواستنے و هی راژه له نیوان فه رمانگه کانی و هزاره ته ، ناه خة

مادہ چوارہم:

۱. پیشکهش کردنی داواکاریه کی نوسراو له لایهنه که سی سو و دمهند.
  ۲. هه بیونی جینگره وه بؤئه و که سهی داوای گواستنوه وه راژه ده کات له هه مان پسپوری یان پسپوریه کی نزیک له و شوینه خزمه تی لئ ده که ن.
  ۳. فه رمانگهی سو و دمهند داوای گواستنوه وه راژه لئ کردو وه بقی هه یه داوای جینگره وه بکات (بدیل) له فه رمانگهی سو و دمهندی بؤ ده گوازیته وه.
  ۴. به زامه ندی فه رمانگهی سو دمهندی بؤ ده گوازیته وه به نوسراوی فه رمی.
  ۵. پرکردنه وهی فورمی گواستنوه وه راژه که له لایهنه وه زارهت رسک ده خریث و به سه رفه رمانگه کاندا دابهش ده کریت پاش ده چوونی نهم رینماییه.
  ۶. داواکاریه که به رسکی (مرجع) به رز ده کریته وه بؤ خاوهن ده سه لاتی گواستنوه وه و داوای هه بیونی هه مو و مه رجه کانی فه رمانی بین ده ردنه چیت.

گواستنه و هی را زه له نیوان فه رمانگه کانی و هزاره تی ناو خو و فه رمانگه کانی و هزاره ت و دهسته و فه رمانگه
نه به سترو و به و هزاره ت

مادہ ۵ پنجم:

یه که م: گواستن و هی را زه له فه رمانگه کانی و هزاره تی ناو خو بو فه رمانگه کانی ده ره و هی و هزاره ت:.

۱. ده بیت پسپوپی سود مهند گونجاونه بیت له گهل پسپوپی و هزاره تی ناو خو و اتا و هزاره سوود له رازه هی نه بیت.

۲. پیشکهش کردنی داواکاریه ک له لایهن سوود مهند بُسه رووی خَوی.

۳. په زامه ندی فه رمانگهی را زهی سوود مهندی لئي ده گوازريته ووه.

۴. به رزکردنه و هدایت دارو اکاری له کاتی ره زامه ندی فه رمانگهی سودمه ندی لئن ده گواز ریته وه بُوهه و هزاره تی ناو خو / به ریوه به رایه تی گشتی دیوان له رینگهی (مرجع).

۵. هه لسه نگاندنی داواکاری له لایهن و هزارهت و له کاتی ره زامهندی نووسراو له لایهن و هزارهت ره وانهی نه و فه رمانگه یه ده کریت که سودمهند داوای گواستنه و هی راهه بی کردوه له دنگان (۱۷۲)، ۱۰۰ فرمونا زنگن.

۶.۵ در چوونی فهرمانی و هزاری گواستنیه و له کاتی ره زامه ندی به امداد و هزاری

دوووهم: گواستنهوهی راژه له وهزارهت يان دسته يان فهرمانگه کاني نه بهستراو به وهزارهت بُو فهرمانگه کاني وهزارهتى ناوخو:

۱. ئاراسته كردنى نوسراوى گواستنهوهی راژه بُو وهزارهتى ناوخو / بهريوه به رايته گشتى ديوان .
۲. دهبيت لە گەل نوسراوهە خشتهى راژهى فەرمانبەر و داواكارى گواستنهوهى راژه هاوېيچ كرابييت.
۳. داواكارىيە كە دواي ھەلسەنگاندىن لە لايەن فەرمانگە تايىبەتمەند لە وهزارهت پەوانەي فەرمانگە داوابى گواستنهوهى راژه بُو كراوه لە پىنگاي (مرجع) بُو وەرگرتى رەزامەندى .
۴. لە كاتى وەرگرتى رەزامەندى لە بىرگە (۳) نوسراوى رەزامەندى بە گواستنهوهى راژه رەوانەي لايەنى تايىبەت مەندى داوابى گواستنهوهى راژهى فەرمانبەرى كردووه بهريگاي (مرجع) .

گواستنهوهى ناچاري

مادهى شەشەم :

- يەكەم: گواستنهوهى راژهى ناچاري لە نىيو فەرمانگە کانى وهزارهتى ناوخو دەكىيەت بەم مەرجانەي خوارەوه :
۱. لە حالەتى بە يەك گەياندى خىزان (لم الشمل) بُو زىن و مىرد بە مەرجىيەك بە يەك گەياندى خىزان لە نىيو فەرمانگە دwoo پارىزگا يان ئىيدارەي سەربە خۆبىت .
  ۲. گواستنهوهى راژهى ناچاري دەكىيەت لە حالەتى خراپى بارى تەندروستى فەرمانبەر و نەگونجانى ئەو كارەي ئەنجامى دەدات لە گەل تەندروستى بە يېئى راپورتى پىزىشى .
  ۳. رەزامەندى فەرمانگە گواستنهوهى راژهى فەرمانبەر يان ئەفسەر يان كارمەندى بۇ دەكىيەت .

مادهى حەوتەم :

۱. گواستنهوهى راژه ناکىرىت بُو دەرەوهى وهزارهتى ناوخو بُو ئەو فەرمانبەرانەي بەلىننامەي خزمە تىكىدىيان پىركدووه تەوه بە ھۆكارى خويىندىن تا تىپەربۇونى ماوهى بەلىننامە .
۲. گواستنهوهى راژه بُو ئەوانەي كە سانە ناکىرىت كە مۆلەتى درىزخایەننیان ھەيە و دەست بە كارنە بۇونە تەوه .
۳. گواستنهوهى راژه ناکىرىت بُو ئەوانەي كە بە يېئى مادە (۳۶) لە ياساي خزمەتى شارستانى ژمارە (۲۴) ئى سالى ۱۹۶۰ ھەموار كراو و ياساي راژهى ھېزە كانى ئاسايىشى ناوخۆ ژمارە (۱۸) سالى ۲۰۱۱ كە بەلىننامە يان پىركدووه تەوه تاتىپەربۇونى ماوهى بەلىننامە .
۴. بىرگە كانى (۳،۱) دەكىيەت گواستنهوهى راژه يان بُو بکىرىت بُو فەرمانگە کانى ناو وهزارهتى ناوخو بە يېئى مەرجە كانى ئەم رېينمايىھە .

دەستبەكاربۇونى فەرمانبەرى راژه گواستراوه پاش دەستلەكارەلگرتى لە فەرمانگە كەي

مادهى ھەشتەم :

بە يېئى مادەي سى و حەفتەم: بىرگە ۱/ لە ياساي راژهى شارستانى ژمارە ۲۴ ئى سالى ۱۹۶۰ ھەموار كراو: پىيوىستە ئەو فەرمانبەرهى كە گواستنهوهى خزمەتە كەي يېن رادەگە يەندىرىت، لە ماوهى (۵) رۆز جگە لە رۆزانى سەفەر پەيوەندى بکات بە فەرمانگە نوبىيەكەي تەنبا ئەگەر لە فەرمانى گواستنهوهە كەي ماوهىيە كى زياتر لەم ماوهىي دىيارى كرابييت و ئەگەر دواكهوت لە پەيوەندى كردن و هيچ پاساوىيکى رەوانى يېشكەش نەكىد، لە سەر سەرەروۋى تايىبەتمەندە، كە فەرمانبەرە كە ئاگادار بکاتەوه بە پەيوەندى كردن بە وەزىيەكەي پاش ۷ رۆز لە ئاگادار كردنەوهە كە

نه گهر په یوه ندی نه کرد و به بېن هېچ ھۆيەکى ياسايى ئەوا به دەست لە كار كىشاوه ئەزما ر دەكىت بە شىوه
هاتووه لە رىئنمايى داراين زمارە ۲۶ مىسىز ۲۰۱۲.

۱- له کاتی گواستنەوەی خزمەتی فەرمانبەر لە فەرمانگەیەك بۆ فەرمانگەیەكى تر لە ناو سەنتەرى پارىزگا و قەزا و ناحيەکان لە سنوورى پارىزگاكان دەبىت پاش نىوهەرۆ لە فەرمانگەكەي دەست لە كارھەلبىگىت و رۆزى ياشتەر لەو فەرمانگەيەي بۆي گواستراوەتەوە دەست بەكار بىت.

۲ - له کاتی گواستنه وهی خزمه تی فه رمانبه ره فه رمانگه يه ک بو فه رمانگه يه کی تر له سنوری پاریزگاکان مافي دهست به کار بونی هه يه له فه رمانگه نویسیه که هی له دوای ۳ روز له ریکه و تی دهست له کارهه لگرتښی و به روزه کانی سه فه ریشه و ه.

۳ - له کاتی گواستنه و هی خزمه تی فه رمانبه ره پاریزگایه ک بو پاریزگایه کی تر مافی دهست به کاربیوونی هه یه له فه رمانگه نوبیه کهی له دوای ۵ روز له ریکه و تی دهست له کاره لگرنی به روزه کانی سه فه ریشه و ه.

۴- ماوهی دابران له نیوان دهست له کار هه لگرن و دهستبه کاربوون له دهرهوهی ماوهی برگه کانی (۱، ۲، ۳) ئاماژه‌ی بىن دراوه تا ماوهی ۲۹ رۆز بە وجانى بىن مۇوچە ئەزماز دەكىت.

۵- دوسيه‌ي فه‌رمانبه‌ر و به‌لگه‌نامه‌ي دوايین موچه‌ي له ماوه‌ي پينج رۆز رهوانه‌ي فه‌رمانگه‌ي سوودمه‌ند بکريت له‌لایهن ئەو فه‌رمانگه‌يەي که فه‌رمانبه‌ره سوودمه‌ندەكەي لىن گوازراوه‌ته‌وه .
ماده‌ي نۆييەم:

نهم ریتمایانه له سه رهمنابه‌ری شارستانی و نه فسنه‌رو کارمه‌ندانی رازه‌ی سه‌رهازی جیبه‌ی جن ده‌کریت.
ماده‌ی دده‌هم:

کار به هیچ رینمایی و نوسراویک ناکریت پاش ده رجوونو، لئم زنماسه.

ماده‌ی یازدهم:

نهم رینما بیانه کاری یعنی دهکریت دواوی بلاوکردن و هیله روزنامه‌ی وقاری کوردستان.

کریم سنجاری
وہ زیری ناوخو

ویں یہ لک بُو:

- سره رؤکایه‌تی نهنجو ومهنی و وزیران / بُو زائین له گهُل ریزدا
  - نهنجو ومهنی ناسایشی هه ریمی کوردستان / بُو زائین له گهُل ریزدا
  - گشت وهزاردته کان و لایه‌نی نه بهستراو به وهزارهت ( ) له گهُل ریزدا
  - ده زگای ناسایشی هه ریمی کوردستان / بُو ناگاداری و نهوهی پیویست له گهُل ریزدا
  - بعیوبه برایه‌تی گشتش ناسایش - هه ویز / بُو ناگاداری و نهوهی پیویست له گهُل ریزدا
  - وهزارهه داد / روزنامه‌ی وفا یاعی کوردستان بُو بلاوکردن‌وهی تکایه له گهُل ریزدا
  - گشت پاریزگاکان و نیداره کانی هه ریمی کوردستان / بُو کاری پیویست له گهُل ریزدا
  - گشت فهرمانگه کانی سره به وهزارهت
  - فهرمانگه باسایی
پلاندان
خوالو